

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katona
eszménynek“

Zrínyi-fohász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-ter 6.

Csáktornya, 1943. március 26.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Magyarország szociális haladása

Az ellenséges propaganda unos-untalan emlegeti rólunk, hogy szociális tekintetben elmaradott ország vagyunk, itt még mindig a feudalizmus az úr és az államot antiszociális elemek vezetik. Ezzel szemben a valóság az, hogy szociális téren megelőztünk olyan országokat, amelyek sokkal gazdagabbak nálunk és kedvezőbb körülmények között éltek a múltban. Kállay Miklós miniszterelnök parlamenti beszédeiben ismételtelen rámutatott erre és bejelentette, hogy a kormány hamarosan a nyilvánosság elé fogja tární azokat az adatokat, amelyek világosan mutatják, mekkora haladást tett Magyarország a szociális fejlődés útján.

Megdönthetetlen tények

Most megjelent a könyv Magyarország a szociális haladás útján címmel — sárga borítékjáról nyugodtan nevezhetjük el Sárga Könyvnek — s ebben tények igazolják, hogy mennyi minden történt nálunk a trianoni békeszerződés óta a szociális Magyarország megteremtéséig.

Hogy mekkora erőfeszítéseket kellett tenni, amíg ezekhez az eredményekhez eljutottunk, azt akkor látjuk, ha felidézük a trianoni békeszerződést követő keserű és fájdalmas idők emlékeit. Magyarország az első világháború előtt gazdasági egységet alkotó, az iparosodás útján levő agrárállam volt. Trianon után Magyarország egyike lett a legsűrűbben lakott agrárállamoknak, elvesztette a régi piacát, politikai okokból bojkottal sújtották és kezdetben még az önálló, a nemzet érdekeinek megfelelő gazdaságpolitikai lehetőségeitől is el volt zárva.

Csak mintegy nyolc esztendővel a világháború befejezése után kerülhetett sor arra, hogy az iparosítás és a vámvédelem terén olyan politikát folytasson, amelyet a nagy népsűrűség és a belső munkanélküliség megkövetel. A csonka ország megtelt egzisztenciájukat veszített emberek százzeireivel. A szociális haladásnak megszámlálhatatlan akadályai voltak, az infláció is súlyos károkat okozott és az ország pénzügyi szuverenitása sem sem volt teljes.

Emek ellenére az elmaradottnak és antiszociálisnak nevezett Magyarország

Európában a negyedik állam,

amely bevezette az intézményes családi munkabérbérléket. A feudalizmus bélyegzett Magyarország volt az, amely a háború után több mint egymillió katasztrófa hold mezőgazdaságilag művelt területet juttatott földreform útján a gazdák kezébe s az azt követő birtokpolitikai intézkedések folytán 1942 ig összesen közel

kétmillió holdat mozsztott meg ebből a célból. Az első földreform során 260.000 családot juttatott házhelyhez. A háború utáni Magyarország előljárt az éjjeli munka, a női és gyermekmunka szabályozása terén és etekintetben némely vonatkozásban meg is előzte az ismert genfi ajánlásokat. Ugyancsak sietve valósította meg a minimális munkabérek rendszerét, a fizetéses szabadságot és a munkaidő korlátozását. Betetőzte a szociális fejlődést egy egészen új sajátos magyar családvédelmi politika, amely külön intézmény és országos szervezet útján a vidéki sokgyermekes családokat tizezerszámra juttatja önálló hajlékhoz s a gazdasági megsegítés, az egzisztenciák felépítése és életképessé tétele útján újabb néptömegek emelték fel lényegesen magasabb élet-szintre.

Ez is „reakció“ és „feudalizmus?“

A magyar állam 1943. évi költségvetésében 250 millió pengő a szociális természetű kiadások összege, ami megfelelő egész állami költségvetés egynegyedének. A magyar szociálpolitika sohasem ismerte a munkanélküli segély rendszerét, amelyet a legtöbb külföldi ország bevezetett. Láttuk, hogy ez a rendszer milyen károkat okozott mindenfelé. A kormány a termelő és a dolgozó rétegek munkaerkölése szempontjából veszedelmesnek tartotta ezt a rendszert és inkább mindenkor arra törekedett, hogy segélyezés helyett munkaszervezéssel küzdjön a munkanélküliség ellen. Ezt a politikát ma már az ipar, valamint a mezőgazdasági termelés és kivitel nagyarányú fejlődése igazolja.

A Sárga Könyv a tények egyszerű felsorolásával cáfolja sorra az ellenséges propaganda valótlan állításait. Az általános szociálpolitika terén történt szociális intézkedések szemléltetően bizonyítják, hogy szociális tekintetben mennyire előrelépett az ország. Az intézményes családvédelem, az OTBA, a szociális nyugellátás, a hadirokkantak és hadiözvegyek támogatása, az ifjúsági szociális gondozása, az értelmiségi utánpótlás kiválasztása, a diákszociális kérdések intézményes megoldása, a népművelés terén elért eredmények, az analfabéták számának csökkentése és a tanfai tanítás kiterjesztése: mind mind azt az utat jelzik, amelyet a szociális Magyarország megépítése felé tett az ország.

A társadalombiztosítás külön nagy fejezete szociálpolitikánknak kétvázdes történetének. Társadalombiztosítási szerveink — különösen a kötelező betegség-biztosítás ágazatában — olyan szolgálta-

tásokat nyújtott, amelyek elérik, sőt sok tekintetben meghaladják az általános európai színvonalat. A magyar adópolitika szelleme szociális, jellege progresszív. Eddigi sikereit nemzetgazdasági szempontból legjobban az mutatja, hogy a nemzeti jövedelemnek aránylag nem nagyobb hányadát veszi igénybe, mint a béke utolsó éveiben. A Sárga Könyv bőségesen ismerteti adórendszerünk szociális jellegű intézkedéseit, így a progresszivitás mikéntjét, a szociális adókedvezményeket, a végrehajtás terén foganatosított szociális védelmet, a szociális jellegű illetékmentességeket, a védettséget, a szociális hitelakciókat, a kamatmérséklést.

A szociális fejlődés útján

Ahány adat, annyi meggyőző érv szociális haladottságunk mellett. A könyvben ismertetett törvények, intézmények és kormányzati akciók világosan mutatják, hogy Magyarország szociális politikája lépést igyekezett tartani az európai fejlődéssel és halomra döntött a magyar-ellenes külföldi propaganda állításait, amelyek szerint Magyarország feduális és reakciós szemléletű állam. Tények igazolják, hogy Magyarország a szociális fejlődés terén messze felülmúlja az utódállamokat, a volt Csehszlovákiát és Jugoszláviát, valamint Romániát. Pedig az utódállamoknak az első világháború óta eltelt két évtized alatt sokkal nagyobb erőforrások állottak rendelkezésére s így átfogóbb és nagyobbabaszabású szociális alkotásokat létesíthettek volna, mint Magyarország. Az összehasonlítás azonban ennek éppen az ellenkezőjét mutatja. A megcsonkított Magyarország, amely emberfeletti küzdelmet folytatott pusztá léteért és fennmaradásáért, sokszor kétségbeeső helyzetében is módot talált szociális törvényalkotásokra és a szociális törvények komolyan átgondolt tervszerű végrehajtására. Az egymást követő magyar kormányok között ebben a tekintetben csak fokozati különbségek voltak s ezeket nem a szándék és a politika, hanem a gazdasági helyzet szabta meg. Magyarország az európai szociális fejlődés útján a legelső nemzetek között akart és akar haladni.

A hősök árvái

Kállay Miklósné, a miniszterelnök hitvese fáradszátlanul szívén viseli a hadiárvaik sorsát. Az a egyszerű agilitás, ami e kiváló magyar asszony lelkéből fakad, kell, hogy átjárja az egész magyar társadalmat.

Soha többé meg nem történhet, hogy egyetlen magyar gyermek mostoha sorsban éljen házkban, amelyért az apa hőiesen harcolva hősi halált halt a háború küzdőterén.

A magyar történelem lapjain örök időkre fel lesz jegyezve ez a földrajzi meghatározás:

Don-kanyar. És amikor ezt említeni fogják a messi idők leszámított magyarjai, tudni fogják, hogy e földrajzi meghatározás egyben a magyar történelem hősi küzdelmének olyan területe, ahol bőségesen itta az ellenséges föld a drága magyar vért.

El tudná-e viselni egy nagyráható nemzet, de még a nemzetek legalsóbb rendűje is azt, hogy hőseink gyermekei elkallódnak az anyagi gondok, az elhagyatottság, a nevelatlenség, a kelő szellemi és fizikai erővel való fel nem verte-zettség utvesztőjében. Miért imádkoznánk hát akkor minden nap a rádió éjféli imádságában a drága magyar vért, ha nemzetünk legkiválóbbjainak leszármazottjairól, tehát a legjobb magyar vér utódairól nem gondoskodnánk méltóképpen.

Kállay Miklósné nemes magyar asszonysíve nem elégszik meg azzal, hogy mindannyian elérzékenyedve gondolunk árván maradt magyar gyermekekre, a hadiárvákra, hanem élére állt egy kiváló szervezési munkának amellyel intézményesen kíván gondoskodni hőseink árváiról. Hála, tisztelt és a legnagyobb elismerés kíséri az egész magyar társadalom részéről a miniszterelnöknek ezt a fáradozást s azt üzenjük neki egészséges gondolkodású vidéki közvéleményünk köréből, hogy mi is támogatjuk nemes munkáját s gondoskodni fogunk róla, hogy ne akadjon senki közöttünk, aki az élet gondjában hideg közönyösséggel haladna el e nemesszándékú törekvés tökéletes megoldása mellett.

A magyar társadalom most adja az első tanúlelet annak, hogy ha kell, minden nemes eszelekedetre kész. Hála Istennek veszteségeink korántsem oly nagyok, hogy a hadiárvak aránytalanul nagy számát kellene gondozásunkba venni. A magyar társadalom meg se fogja érezni anyagián terén a hadiárvak gondozására fordítandó anyagi igényeket.

Meg lehetne azt a kérdést oldani intézményes rendezéssel is. Lehet, hogy ez is sorra kerül, de sokkal szebb és méltóbb volna a magyar társadalomhoz, hogy ezen a téren az önkéntes megajánlás szép példáját állítaná a hazai és külföldi közvélemény elé.

Mindenki lássa meg: ime, így gondoskodunk mi magyarok, hőseink árva gyermekeiről.

A MÉP HIREI

Pecsnornik Ottó országgyűlési képviselő látogatása Cseresnyésen

Országgyűlési képviselőnk, Pecsnornik Ottó szorgalmasan folytatja látogatásait kerületének részeiben. Legutóbb, vasárnap Cseresnyésen járt, ahol nemcsak az egész község férőlakossága, hanem a szomszédos községekből is nagyon sokan jelentek meg beszédének meghallgatására.

Pecsnornik Ottó országgyűlési képviselő az egybegyűlések előtt részletesen beszámolt az ország bel- és külpolitikai helyzetéről, különös súlyt vetve a mai gazdasági életre és a többtermelésre, az állami gazdasági támogatásra és a gazdák kötelességeire. Beszédét sokszor félbeszakították az „ugy van” és „éljen” kiáltások.

A beszámoló befejeztével képviselőnk elbeszélgetett híveivel és meghallgatta panaszait és kéréseiket.

Gondoltál-e a honvédsaládokra?

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb	150	1	P.
Szürke, fosztott	4	3	250 P.
Fehér, fosztott és felhős	850	7	6
I. rendű	13	12	10
Pelyhes, dunnába	20	17	16
Pehely, paplanba	33	30	P.
Szürke pehely	18		P.
Szállít utánvételt bruttó 5 kg-os papírzsákban			

RÁCZ JÓZSEFNÉ Ágytollüzlete,
KISKUNFÉLEGYHÁZA Holló Lajos utca 39.

Március 15-ének ünneplése Perlakon

Már a kora reggeli órákban zászlódszót öltött Alsómuraköz székhelye. A község apraja, nagya ünneplőbe öltözött és készülődött méltóan megünnepelni a szabadság ünnepét. A plébánia templomban megtartott ünneplés szentmisén résztvevő nemcsak egész Perlak, hanem ugyszólván az egész egyházközség, mindenki, aki magynul érez és gondolkodik, utána pedig a szabadságharcban vértanúhalált halt Gasparich Márk emlékszóplonban gyűlekezett össze az ünneplő közönség, mintegy haromezer főny.

Megjelent a járás területéről a Kormányzó Úr által kitüntetett 41 nemzetvédelmi hereztes, hogy átvegyék ezt a díszes kitüntetést.

Az ünnepély a Hinnusz emléklésével kezdődött, ezután Nagy János all. népiszkolai igazgató a Kormányzó Úr szózatát olvasta fel, melyet dr. Sebestény Matyas kir. közjegyző muraközi nyelven tolmácsolta a leventefiúsnak. A népisk. VI. oszt. tanulói szavalókörben adták elő Zsombórgi József all. tanító vezetésével Petöfi Sándor „Talpra magyar”-ját. Az allani népiszkola 120 tagu énekára Nagy János népisk. igazgató vezetésével gyönyörűen adta elő a „Csak magyarok legyünk” c. dalt.

Az ünnepelet felejtethetlenné tette az azon megjelent vitéz Horváth Ferenc nyug. vezérőrnagy a járás országgyűlési képviselője az ünnepi beszédével, melyet magyar és muraközi nyelven tartott meg. Külön hangsúlyozta beszédében a belső front erősségét, az összetartást, a többtermelést, az áldozathozatalt, mert a messze orosz steppekben küzdő katonáink csak velünk egyvált nyerhetik meg a háborút.

Óriási hatást keltett beszéde, amidőn megemlítette, hogy a Főmeltóság Kormányzó Úr gondját viseli Muraköznek és jutalmazza az arra érdemeseket. Viseljek büszkén ezt a keresztet, mert ez nemcsak bátor és hazafis eszelekedet, hanem a Kormányzó Úr kegyes hajlandóságának is jele.

Beszédét sokszor szakította felbe viharos éljenzés és taps.

Ezután szeretett képviselőnk muraközi nyelven ismertette az elmondottakat.

A nemzetvédelmi kereszteteket még Horváth Zoltán murakiralyi all. népisk. igazgató, járási nemzetvédelmi parancsnok köszöntötte mélyhatású beszédével, felhívta őket arra, hogy a mai nehéz időkben elsősorban az ő feladatuk az itthoni front erősítése. Mutassák meg minden eszelekedetükkel, hogy méltóak tudtak lenni Kormányzó Úrnak magas kitüntetésére. A fogadalmat után vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, orsz. gyűl. képviselő kiosztotta a Nemzetvédelmi Keresztet és minden kitüntetettnek külön-külön kívánt szeretnet és kezet fogott vele.

A kitüntetettek nevében Antaler Gyula alsódoború gyvszerező mondott köszönetet.

Dr. Hertelendy Ferenc VIII. o. gimn. tanuló vitéz Hertelendy Ferenc, volt perlaki fősoldárbiro fia Evva Ernő „Ünnepi oda”-ját, Bacsó Benő ifjú vezelő Gyöni Géza: „Csak egy éjszakára” c. megrázó hatású kölleményét szavalta el mely erőszéssel. A népisk. VI. oszt. tanulói szép katonadalokat énekeltek. A szép, felemelő ünnepelet a Hízekegy emléklésével, majd pedig a kivonult katonaság, tisztoők és leventék díszmenetével ért véget.

Maga a díszmenet felejtethetetlen látványt nyújtott. A tisztozenekar indulója mellett a katonái alakulatok után a perlaki és dravagyházi tisztozetület zászlók alatt, a leventefiúsgazdász sora. A leventék különösen kitűntek tegyelemzett magatartásukkal és leszes díszleléseikkel. Latszott rajtuk, hogy tudják kötelességeiket és maris katonáknak érzik magukat.

Az ünnepelet befejezése után a nemzetvédelmi kereszteteket Belics Mihály nagyvendéglőjében áldomásra gyűlekeztek, amelyen megjelent vitéz Horváth Ferenc ny. vezérőrnagy, orsz. gyűl. képviselő, vitéz Hertelendy Ferenc dr. árvaszéki elnök, volt perlaki fősoldárbiro, dr. Sebestény Matyas kir. közjegyző és még sokan.

Vitéz Horváth Ferenc az összejövetelen felszólalásában a Kormányzó Úrra mondott felkösztönt, utánna újból megdícsőrtte a nemzeté.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen fiunk, illetve fivérünk

vitéz Óvári József

halála alkalmával koporsóját virággal díszítették, temetésén megjelentek, vagy egyéb módon igyekeztek feldalunkat enyhíteni, fogadják ez uton halas köszönetünket

vitéz Óvári György

apja

Óvári Marika

néneje

delni herezteseket és buszkeséget fejezte ki hogy az a földici közül olyan sokan érdemelték meg a szép kitüntetést.

Az ünnepelet sikerét faradhatatlan munkájukkal elmozdították Virágh Pál foggyzó, Nagy János isk. igazgató, Zsombórgi József tanító és a többi közreműködő.

Március 15-i ünnepelet Szelencehegyen

Ünnepélyes keretek között tartotta meg Szelencehegy és Boeckaihegy ifjusága az emlékünnepet. Az ünnepeletre kivonult az iskola udvarára a környék tanulóifjusága, a szelencei boeckaihegyi és bükkösi leventesapátok oktatók vezetésével, majd a szelencei önkéntes tozológyelet szép formaruhájában.

A helybeli adminisztrator plébános váratlan körháza vonulása miatt az ünnepi istentisztelet elmaradt. Az elemisták magyarnyelvű szavalatai után Csics Albiné all. tanítóny. mondott lelkes ünnepi beszédet muraközi nyelven. A Kormányzó Úr szózatát a leventefiúsgazdász Tersztenyák Ignác leventekitató olvasta fel, majd Szathmáry Géza tanító, vezető főoktató szólította fel a leventé-

Az új 50-ik

magyar királyi osztálysorsjáték
játékterve páratlan esélyeket nyújt,
mert egy sorsjeggyel szerencsés esetben nyerhető:

700.000
pengő

Jutalom:

400.000 P.

Főnyeremények:

300.000 P.

100.000 P.

70.000 P.

60.000 P.

2 x 50.000 P.

2 x 40.000 P.

továbbá

30.000 P.

16 x 20.000 P.

27 x 10.000 P. stb. stb.

Összesen: 10,810,000 pengő.

Az első oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad Negyed Fel Egész

3,50 pengő 7 pengő 14 pengő 28 pengő

Sorsjegy az összes főelárusítóknál kapható!

Minden számnak egyenlő esélye van!

A húzás kezdete április 10.

Első Muraközi Szövöde Rt. CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 ☎ Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

ifjúságot hősihalált halt Kormányzóhelyettes Urunk példájához méltó fokozottabb kötelességteljesítésre.

A Himnusz eléklése után a templom-téren a tuzoltó és leventekalukatok diszmenetével ért véget a nemzeti színű kokárdát viselő lelkes szelencei ifjúság ünnepélye.

**Takarékosság hazafiaság,
pazarlás hazaárulás!**

HIREINK

— **Vitéz Óváry József meghalt.** Ismét egy értékes nagyréményű fiatal muraközi élet szállott sirba. Vitéz Óváry József, vitéz Óvári György nyug. n. kir. honvédelhadnagy fia, március 19-én, éppen védszentjének napján, 21 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Március 20-án helyezték örök nyugalomra. Nyugodjék békében! Gyászolják apja, vitéz Óvári György és nővére, Óvári Marika tanítónő. Fajdalmukban mi is résztveszünk.

— **Uj postabélyegek a hadigondozás javára.** Március 15-én a hadigondozás javára szolgáló felárral 8 címletből álló alkalmi bélyegsorozat került forgalomba. A bélyegek az egyes korok legjellegzetesebb magyar katonai típusainak ábrázolásával szemléltetik a magyarság vívői erejét. A bélyegek a kereslet, illetőleg a fogyasztás mérvének megfelelő korlátlan mennyiségben kerülnek forgalomba és azokat valamennyi postahivatal árusítja. Ajánljuk ezeket a bélyegeket olvasóink figyelmébe, mivel minden fillérrel honvédeink családjain segítünk.

— **Alki bába akar lenni, jelentkeztek a járási tisztiorvosi hivatalban április 5-ig.** Felvételre pályázhatnak azon feddhetetlen előéletű, kifogástalan egészségi állapotban levő nők, akik életük 18. évét betöltötték, de 35. életévüket még nem lépték túl és legalább az elemi iskola VI. osztályának, vagy két polgári elvégzését igazolják. Kérvényüket április 5-ig a tisztiorvosi hivatalban nyújtsák be, ahol a bővebb felvilágosítást megláthatják.

— **A márciusi tenyészállatkiállítás nem tartják meg.** Mint értesülünk, tekintettel a háborús viszonyokra, a március 27-től április 10-ig tervezett mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt nem tartják meg. Lapunk más helyén foglalkozunk a tenyészállatok értékesítési és vásárolhatási lehetőségeivel.

— **A nyári időszámítás.** Március 29-én éjjel 2 órakor lép életbe Magyarországon a nyári időszámítás. Ugyanekkor igazítják előre egy órával az órákat a Németbirodalom egész területén s a megszállt területeken is.

— **A márkabeváltó bizottság megkezdte működését.** Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy a Magyar Nemzeti Bank által kiküldött márkabeváltó bizottság Csáktornya, a Csáktornyai Muraközi Takarékpénztár helyiségében megkezdte működését. Beállításra kerülnek a Németországban dolgozó muraközi munkások márkái, mint azt a múlt ősszel lapunkban közöltük, amikor felhívtuk a munkásokat, hogy jelentkezzenek a közönség előjáráságnál összejárást végett.

— **Az adófelszámlási bizottság március 29-én kezdi meg működését.** Mint értesülünk, az adófelszámlási bizottság tagjai már ki vannak nevezve s március 29-én a bizottság megkezdte működését Csáktornya.

— **Közművelődési előadásorozat.** A MANSz. helyi csoportja rendezésében Csáktor-

nyán, a Zrinyi Szálló nagytermében 21-én, vasárnap közművelődési előadásorozat kezdődött. Ez alkalommal Mik Károly népművelési titkár „Céljaink és teendők Muraközben”, majd P. Bakoss Gáspár ferences hitoktató „Az isteni gondviselés” címmel tartották meg előadásait. Az előadásorozat pénteken, 26-án este 8 órakor folytatódik, amikor Nagy Julia polg. isk. tanárnő és dr. Lék Sándor kórorvos előadásaira kerül sor. Ezen túl minden vasárnap d.u. fél 4 és csütörtök este fél 8 órakor van előadás. A rendezőség felhívja Csáktornya közönségének figyelmét ezen érdekes előadásorozatra és reméli, hogy a társadalom minden rétege nagy számmal való megjelenésével fogja honorálni az előadók önzetlen fáradozásait.

— **Halálra ítétek két bolgár kommunistát.** Három bolgár kommunista az elmúlt év októberében megölt egy rendőrt. A grabovói katonai törvényszék két vádlottat halálra, egyet pedig életfogytiglani fegyházra ítélt.

— **Megkezdődött a direkttermő borok kifőzése.** A földművelésügyi miniszter rendelete alapján közhírré tesszük, hogy a közvetlenül (direkt) termő amerikai szőlőből szűrt saját termései borokat a termelő borpárlattá, bármely bor- és gyümölcs-szeszüződben — akár bér, vagy részfőzéssel — kifőzheti. A kifőzött párlatot egy tételben, vagy nagyban, külön engedély nélkül is szabad forgalomba hozni.

— **Helyreigazítás.** Az elesett hőskört a gyászistentisztelet nem 9. hanem 7 órakor lesz megtartva.

SPORT

**Csáktornyai ZTE - Felten SE Budapest
4:4 (2:3)**

Bajnoki mérkőzés, a játék 15-ik percében Vamplin szép beadását Novák hálóba jutatta 1:0. Sajnos a hazai csapat nem sokáig örülhetett a vezetésnek mert a kapus hibájából a vendégsapát két potya gólhoz jut 1:2. Utána váratlanul Pandur kiegyenlített 2:2. A 40-ik percében a budapestiek még egy gólt lönek 2:3. A második féldő erős irammal kezdődik, a vendégsapát szép öszjátéka kezdi megzavarni a hazai csapatot, különösen amikor a vendégek még egy góllal jutnak és 4:2 vezetnek. Szerencse hogy ezúttal sem maradt el a híres csáktornyai finis. A második féldő 30-ik és 40-ik percében Megla és Vamplin góljai által döntetlent érnek el 4:4. A vendégsapát szép öszjátéka nagyon tetszett. A csáktornyaiak közül Vas, Grabar, Novák és Pandur játéka volt jó.

KöZgazdaság

**A Mezőgazdasági Kiállításra
bejelentett tenyészállatok értékesítési
lehetősége**

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár rendezőbizottsága a bejelentett tenyészállatokról katalogust készített, amelyet a Vármegyei Gazdasági Egyesületnél 3 pengő 30 fillér beküldése ellenében meg lehet rendelni.

A katalogusban szereplő tenyészállatok kiállítású állománynak kell tekinteni, otthoni eladásuk esetén a tenyészállatvásári szabályzat rendelkezései érvényesek.

A katalogusban írt állatok megtekintésére a Vármegyei Gazdasági Egyesületnél 1.80.-P-ért feláru utazási kedvezményre jogosító igazolványok szerezhetők be. A megrendeléskor meg kell jelölni azt a vasúti állomást (Budapest kivételével) ahova az illető vevő utazni akar. Az igazolványok 7 napig érvényesek és március 25-től április 20-ig használhatók.

Bővebb felvilágosítások a rendezőbizottságnál (Budapest, IX. Köztelkek utca 8) vagy a Vármegyei Gazdasági Egyesületnél nyerhetők.

**Megtetted-e kötelességedet
vitéz honvédeinkkel szemben?**

**Az új osztályorsjátékhoz
vendéjfen osztályorsjegyet**

Lengyel Gábor
főelárusítónál
Budapest Andrássy ut 82.

Osztály sorsjegyet

rendeljen az ismert szerencsés

Suchtár Bankház-nál

BUDAPEST, Üllői-út 6

NAGY szám-választék!

NAGY nyerési esély!

Előzékeny lebonyolítás!

Azonnali nyereménykifizetés!

Rendelés: Levelezőlapon.

A „Magyarok Védasszonya Méznád”

Előző cikkemben már nagy vonalakban ismerttettem a méznád termelését és hasznosságát. Most ennek a hasznos növénynek kiválóságát az írásával fogom bebizonyítani. A „Tiszántúli Gazdák” c. lapban Berecz István kantortanító többek között ezeket írja: „Itt Gádoroson 1941-ben 100 négyszögöl földön 70 kg. mézét a 2.50 P és 15 kg magot a 14 pengő, tehát összesen 385 pengő termelt, ami kat. holdanként cca 205.28 magos búzatermésnek felel meg. Hogy a méznád sűrűre főzött barnás leve méz-e, vagy szirup, ki-ki kérdezze meg a Mészáz Egyesületet. Tény azonban, hogy birtokában szivesen lemondok a méh-mézről, vagy cukorról. Ha figyelembe vesszük, hogy takarmánynak sűrűbben vetve mindent felülmúl, a kipréselt szár celtréjéből talán a legjobb pálinka főzhető. A szárazságot a legnagyobb állóvíz nyári hőségben is csodálatosan bírja és a hosszú szárazság után vígan tovább fejlődik, ellene semmi komoly érv nem hozható. Egyébként belőle „Jamaikai-rum” „Jó kenyér” stb., stb. készíthető. Kissé sűrűbben vetve 1 m. magas korábban vágatható és szecsakváza baromfinak, sertésnek, marhának kedvence — melyen a díznő — még is hiszik, tehát a kukoricát pótolja. A takarmány 2—3 szori kaszálást ad s így a lucernát sokban felülmulja. — Még egy előnyét felemlitem: akkor van vele munka, amikor az ősi gazdasági munkák már befejeződtek, de az is, hogy bő jövedelmessége mellett sok munkás bérét fedezheti s bő munkalehetőséget nyújt, ami a törpegazdák és nincstelének téli unalmának a legsodálhatóbb orvosszere.”

De szoljon itt még Zsigmond Sándor bodajki járási mezőgazdasági bizottsági tag, ezüstkalászos gazda tanulságos és jóízű stílussal Bergendy úrhoz írt levele:

„Most pedig a tennél méznád eredményeiről számolok be. A kiültet magból több gazdátársamnak is adtam át, én pedig 100 n. ölnyi területet ültettem be május utolsó felében (Elsőbb nem tudtam, mivel vizes volt a föld.) A talaj lucernatörzs volt. A kelés hiányos lett és kerestem az okát, amit meg is találtam. A fészek helyét kibontva mindenhol apró vörös hangyákat találtam, melyek a kárt okozták. Ekkor csiráztattam

a még visszatartott magból s a foltos helyeket újból beültettem, de ez már júniusban történt. Ez a mag hamarosan kikelt és rövidesen utóleré a többi. Az első kapálás egy kissé lassan ment, mivel olyan növényről volt szó, amit nem ismerünk és sohasem láttunk még. Tehát nagyon kellett figyelni. Röviddel később egy kiadós esőt kapott és utána az én kis apró növényem olyan gyorsan nőtt, hogy elérte az egy méter magasságot. Közben egy új kapálást kapott. Ekkor sorba vizsgáltam minden bokrot és minden tőn erőssége szerint 4-től 6—7 szálig hagytam meg a sarjakat. Uram! egy hét múlva néztem, hal egy bokorba nem annyi van, amennyit hagytam, hanem a kétszerese. Ekkor neki altam lattanyzni minden nap estelelle s annyit minden nap fészedtem, hogy 3 ténén fejésére, 3 kisborju, sőt még a malacoknak is került s mire egyszer már elvegytem a lattanyzást, elől újra kellett kezdeni. Ez így ment háromszor, de utója felé már féltem közibe menni, mert mire végigérttem, olyan lettem, mint a molnárlegény a méznád szaraz és levelein levő liszt-szerű dologtól. Ezután már nem lettem vele semmit vágásig, csak figyeltem, hogy hová is nő már? Nehéz még a 3 méter is elérte s a szar vastagsága 3—4, sőt néhány 5 cm-es is akadt. Csodálatos száraz voltak, bár általában az egész szép volt. November utóján levagtuk és decemberben levelezés után leszcakváltuk. Utána rovátkolt vashengeren átterszteltük s úgy jött kis szőlőpréshé, amivel kirajtoztuk. Erdemes lett volna kétszer préselni, de erre már nem volt idő. A zöldesszínű levét zomancenyben betöltük kb. olajsűrűsre. Az így elunkált 100 n. ölnön termelt méznádból több mint 89 kg. mézét letünk el, nem számítva, ami közben elfogyott és kb. 3 kilóra való karamell cukrot is csináltunk. A méz linom, nagyon sok nezője és kóstolója volt és van.

Az érdeklődés nagy iránta. Használhatósága nagyon sokféle. Eddigi próbáink szerinti jó kenyérré, borbá, kávéba, teába, pálinkába, rumba. Felesleg az unnepekre krémes lepényt készített belőle, senki sem tudta megkülönböztetni, hogy nem cukorral készült-e? Pedig sem a tésztaajhoz, sem a krémjéhez cukrot nem használt csak mézét. Szeretném, ha Bergendy úrral is meg tudnám kösöltetni, vagy esetleg a kedveidökkel. Kelt tészták töltelékét ezzel edesítük. Mák dió, griz, paradicsomhoz stb. ahova eddig cukor kellett, most mézet használunk s így most már Cukor öfelségének hadat üzenünk, mert ez mindjobban el fog terjedni s mindnyájan azt fogjuk mondani, hogy az Isten áldja meg Bergendy urat, aki hazánkban a 20 szem magból ezt meghonosította. Idéig csak a mézről számoltam be nagyjából, most a méznád többi részéről írok.

A méznád kipréselt részét, a birkolyt egy hordóval 300 liter elítellem, amit a szőlőorlozt szuktuk, de mivel több edény nem volt, a többi a kamrában a sarokban a földre ontattuk le, ami tetemes mennyiség volt s ez par nap múlva erjedni kezdett s olyan szagot terjesztett, nemcsak a helyiségben, hanem az udvaron is, mint a pálinkázó helyiségben letünk volna. S ha tovább tartózkodtunk a kamrában, már a szagot is úgy éreztük magunkat mintha szeszessé vált itunk volna s kevés igazítással a nota is kikiváncsolt belőlünk. Az így halomban beültetett törzseket azután pelyva és szecsakvával keverve az állatokkal feleltük, ami a tehenelel a tejnél hamarosan észrevehető volt, mert jóval több tejet adott.

Most bocsánatot kérek, hogy ilyen sokat írtam a méznádról, pedig ez még mind kevés. Sokat tudnék még róla írni s azt haznem lognak is még... stb. 1942. jan. 4.”

Eddig közlöm Bergendy úr levelet, de még számos természet levelet idézhetném, mind a méznád haszna mellett szól.

Legközelebb még néhány érdekes dolgot fogok közölni erről a hasznos növényről. Vetésére magról még idejében gondoskodjunk! A mag kilója 20 pengő, 10 n. ölnyi területre elővágás vetőmagot mindecsomagban termelési és földmunkai utasítással 1.40 P-ért adok.

Koroczay László Csáktornya, Széchenyi utca 3 sz.

Pk. 4250 sz.—1943.

Vght. 16 sz.—1943

Arverési hirdetés

Dr. Domján Gyula perlaki ügyvéd által képviselt Szahács József gazdasági munkás javára

214 P 40 fillér tőke és több követelés és járulékaik erejéig a perlaki kir. járásbírósg 1942. évi 1955 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytatás végrehajtás szenedvötöl 1943. évi január 26-án lefoglalt 1600 P becsértékű ingóságokra a perlaki kir. járásbírósg fenti számú végzésével az arverés elrendeltétvén, annak az 1908 évi XL. tc. 20. §-a alapján az alább megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az arverés megtartását elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük hajtásztó hatályú igénykereset tolyamatban nincs, végrehajtást szenvedő lakásan, Alsópálfa, 113 sz. 114 sz. 54 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1943 március 27. napjának délután 3 órájára (közvetlen ki, amikor a bíróság lefoglalt telen, úszó, telen s egyéb ingóságokat a legelőbbt géronék készpénzfelvétel ellenében, esetleg becáson adol is — de a kiküldési ár kétharmadánál alacsonyabban nem — el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő a helyszínen nem jelennek meg, ha csak ellenkező kívánáságot írásban nem nyújt. Azon ingóságok, amelyeknek a kiküldési ára egyezer pengőnél felül van, az 5.610.931 M.F. számú rendelet értelmében csak azok arverezhetők, akik a kiküldési ár egytized részét banat pénzül letéztik.

Perlak, 1943 március 8.

Várju József

ki bír. végrehajtó mint bíróság kiküldött

MEGHÍVÓ

A Csáktornyai Gözmalom és Villanytelep RT., Csáktornyan 1943. évi április hó 10-én déli fél 12 órakor tartja saját helyiségében

XXXV. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényesét tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatási és felügyelőbizottsági jelentések.
2. Határozathozatal a tőkeartalék felhasználásáról.
3. Az 1942. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti és az igazgatóság, valamint a felügyelőbizottság tevékenysége feletti határozathozatal.
4. Valasztás az igazgatóságba.
5. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Szavazati jog csak azon részvény után gyakorolható, amely a közgyűlés előtt a nappal a vállalat pénztárában, vagy a Csáktornyai Művelődési Társaság pénztárában, Csáktornyan évi a Horvá Alttalanos Hitelintézmény, Zagrabbán, vagy Arverésben letéte hehezített.

Méricszámia 1942. évi december 31-én.

Vagyon: Malomtelep P 366.000.—, Iparvagy P 2.500.—, Pénztár P 17.091.66, Váltók P 1.300.—, Értékpapírok P 49.000.—, Arukészlet P 195.096.22, Adások P 1.829.498.67, Összesen P 3.061.086.53.

Telér: Köszvénytőke P 150.000.—, Rendes tartalékalap P 300.000.—, Rendkívüli tartalékalap P 27.000.—, Felértékelési tartalékalap P 25.000.—, Értékelési tartalékalap P 300.000.—, Tartalékalap, egyes követelés fedezésére P 335.000.—, Előadványok P 336.000.—, Nyugdíjalap P 31.267.69, Hitelzetek P 1.417.790.41, Fel nem vett osztalék P 36.915.45, Nyereség P 54.123.07, Összesen P 3.061.086.53.

Veszteség és nyereség számlia 1942 december 31-én.

Kiadás: Általános üzemi és üzleti költségek P 346.568.11, Adók és illetékek P 122.498.55, Biztosítás P 22.660.03, Kamatok P 30.261.24, Nyereség P 54.123.07, Összesen P 565.911.—

Bevétel: Múlt évi nyereség áthozat P 2.120.22, Brutto jövedelem P 538.790.78, Összesen P 565.911.—

Az igazgatóság.

Megvizsgáltul és helyesnek találtuk.

A felügyelőbizottság.

díval
izlés
minőség

olcsó ár

Sütz ruha

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1943 marcusa 26

Politički tjednik
Zide saki petek.

Socialno gospodarenje Magyarske

Naši nepriatelji još navek radi prepovedaju za nas, da smo mi zaostali, kaj se tiče socialnoga življenja, da se pri nas još navek vodi gospodarska politika i da naši voditelji ne priznaju narodu socialnu pomoć. Ali naproti tomu istina je to, da smo mi predi stvorili dobre zakone za pomoć narodu, kak drugi orsagi, šteri su čuda bogateši od nas, a i predi njim je bole išlo kak nam.

Kállay Miklós minister predsednik je v orsačkoj hiži višepot to naglasil i rekel je da bo vlada vun dala dokaze, šteri bodo svetlo pokazali, da se Magyarska navek brigala za svoj narod i kulko je napre došla v socialnoj pomoci.

Ve je zišla vun vladina žuta kniga, v šteroj piše, kulko je Magyarska v socialnom pogledu napre došla i iz štere se vidi, kaj je se Magyarska napravila za svoj narod, od potli kad se podpisal nesrečen, trianonski mirovni kontrakt.

Kak se je naš orsag moral tesko napinjati za svoju pomoć, se dok je došel do bolšega življenja, vidimo samo onda, ako se zmislimo za ona teska i žalostna vremena potli trianonskoga kontrakta. Magyarska je bila predi prvoga svetkoga tabora agrarna, polodelska zemlja, na najlepšem potu, da se bo i fabrikacija reživjela. Bila je onda gospodarsko cela. Potli Trianona je Magyarska postala agrarna, polodelska država z najgostesim narodom, zgubila je svoje stare piace, zbog politike su ju sigdi zastavljali i od početka niti svoju takšu gospodarsku politiku neje mogla tirati, štera bi narodnim interesima odgovarala.

Stopram po priliki za osem let potli prvoga svetkoga tabora sino došli do toga, da moremo tirati takšu gospodarsku politiku, šteru zahteva naš gosti narod i čuda delavcov prez posla.

V tem okrnjenim orsagu je živelu ljudstva na stotine jezere, šteri nesu mogli dojt do posla. Socialna politika je imela zapreke prez broja, čuda je škodilo i to, kaj su penezi zgubili vrednost, a zvun toga nepriateljske države su nam kontrolerale našu financialnu politiku.

Na suprot sega toga Magyarska, za šteru su rekli da se ne briga za svoj narod, bila je v

Europi štrta država

v šteroj su napravili zakona da se delavcam mora dati familiarna pomoć.

Magyarska, za šteru su rekli da je grotovska, je potli svetkoga tabora, prek milion mekot zemle dala po agrarnoj reformi malim gospodaram v roke za obdelavanje, a do 1942. leta z dobrom go-

spodarskom politikom se to nabralo do prek 2 miliona mekot. Potli prve agrarne reforme je 260.000 familiji došlo do grunta. Potli prvoga svetkoga tabora je Magyarska bila prva v Europi, da se reguliral noćni posel i da se žene i deca nesmeju preveć tirati na fabričko delo. Ran tak fletno se stvoril zakon za najmenje delavske plaće, da delavci jempot na leto moraju dobiti plaćenoga urlauba i da se delavce nesme prek vremena preveć tirati na posel.

Nova politika za obranu familije

ima ekstra svoje zakone, šteri brani familije s čuda dece i takši na deset jezere dojdu do svoje hižice. Fe zakoni idu za tem, da rano najsiromaskeši ljudi, šteri si nemreju sami sebi pomoći, dojdu do bolšega življenja.

Jeli je i to kriva politika

Magyarska država je v stroškovnik za leto 1943. postavila 250 milionov za socialne stroške. To je takša svota, štera zbije jen fteral negdašnjega celoga državnoga stroška.

Magyarska ne pozna pomoć za delavce prez posla. Vidli smo kulko kvara to dela v drugim orsagi. Delavcem je treba dati posla s plaćom, a nikše pomoći. Vlada je previdla, da to neje dobro niti za delavce, niti za fabrike i navek se rajši za to brigala, da delavcam pomore s poslom. Da je to zdrava politika, to dokaze, da se naša fabrikacija i polsko gospodarenje jako lepo reživja.

Ta vladina žuta kniga se to lepo dokaže, a ktomu i to, da neje istina, kaj naši nepriatelji za nas govori. Zakoni socialne politike svetlo dokažeju, kulko je orsag napre došel, kaj se tiče socialne pomoći. Obrana familije, penzia za delavce, pomoć taborskim invalidam i dovicam, skrb za mlajšinu, pomoć deakam za školanje, širenje rezsvćenja med narodom zvun škole, postavljenje se posod škol i navučitelov, se to pokaže pota, šterim hodi Magyarska v pogledu obnovljenju orsaga i socialne brige.

Betežnička sekulacija delavcov

već prek dvajsti let davle vladi velku brigu. Prinas delavci dobiju, či su betežni, takšu pomoć, da tomu nema para v celoj Europi.

Magyarska politika porcije je isto po najnovšem vremen. Što malo ima, naj plati menje, što čuda ima, naj plati više. To svetlo vidimo ve da se v

Megyimurju malim gospodaram stara porcija briše

Vlada od narodnoga hasna i ve samo tulko zahteva kak zadnjih leta mira. Ta žuta kniga nam i magyarsku porciju politiku svetlo kaže. Sekucije nesu oštre, čuvaju siromaka. Zvun toga se i penezi dobiju na posodilo z menjšim interešom.

Zsega toga vidimo, da magyarska socialna politika drži moderne korake v Europi i neje istina, kaj naši zvunjski nepriatelji govori. Prek nas, da Magyarska ne tira dobru narodnu politiku.

Magyarska je z svojom politikom daloko prek naslednih državi, bivše Jugoslavie, Čehoslovačke i Rumunjske, prem da su ove države čez dvajsti let mele sega dobra v rokaj i mogle su čuda bolšu politiku tirati, kak siromaska Magyarska, a ran to su ne. Ako te politike prespodobimo, pokaže nam rano napak. Okrnjena Magyarska se morala boriti za življenje i smrt i čudapot v jako teškom položaju je našla priliku, da z dobrimi zakoni pomore svojemu narodu.

Se vlade štere su do ve bile, su išle po tem potu, jena više, druga menje, kak su prilike dozvolile, ali dobru volu je saka mela. Magyarska oče, kaj se socialne politike tiče, biti med prvimi narodi, tak je bilo do ve i tak oče biti i na dale.

Samo on narod more sebi stvoriti slobodnu domovinu, šteromu je duša puna Boga

rekel je Uzđoczy-Zadravec biskup v Zalaegerszegu

V Zalaegerszegu su z velkom paradom svetili marcusa 15-ga, a nabodo to paradu zabili i zbog toga, kaj je došel magyarsku Reć širiti odvetek ognjenoga franciskanskoga bratra, megyimurskoga sina Gasparica Marka Kilta, šteri je junački hmrl za slobodu. A to je veliki sin našega Megyimurja, apostol szegedinske misli Uzđoczy-Zadravec István, soldački biskup v penziti, kotrig Zgornje Hiže. On je okinčil mater pokojnoga viteza z taborskom medaljom, za šteru je sin na ruskoj fronti podnesel smrt i on je rezdelil Križe za Obranu Naroda.

Z toga govora našega velkoga sina donesemo ove reči:

Z Svetoga Pisma jemlem reči: De kralje Duh Boži, tam je sloboda, a velim k tomu, samo tam je sloboda. Duša je vera v človeka i narod, a osobito v Magyariju. Samo on narod more sebi stvoriti slobodnu domovinu, šteromu je duša puna Boga. Sloboda je osobiti dar boži i takši boži dar je naša neodvisna domovina, Kraljestvo Svetoga Štefana.

Samo on narod more za navek živet, šteri zna svoju pravicu i kinče s sablom obraniti i šteri čuda zibki nuše.

Mi smo tu sami za se, prez rodbinakah na-

rodov. Osobito moramo to naglasiti ve, da moramo braniti našu slobodu, neodvisnost i naše magyarsko kršćanstvo. Pred sto leti kuljkopot nam je naša sloboda došla v velku pogibel.

I pred 25 leti se zrušila na nas najkrmicejša noč, da su nam rezhtitali naše magyarske kinčce, magyarske šakramente, a samo su nam črteni plameni svetili, kak peklenska straha.

I Zalavarmegyiju je dostigla ova strašna noč, krvava i okrnjena je bila i ta zemla, kak i rezdroblena domovina. Močenička mrtva tela se posod. Našli su se takši, šteri su nam več odpopovali mrtvačke popevke. Ali domovina se nazaj zdigle, postali smo i jesmo nazaj slobodni, neodvisni i kršćanski.

Kaj su nam pod silom zeli, se nazaj povrnuo, tak je i Zalavarmegyija postala nazaj cela. Niti ve smo ne ta došli, da bi se i samo jenu minutu bojali. Pred dvajstipet leti smo globle bili,

ne smo meli oružja, samo nepriatele, a itak smo našu zastavu zdigli visoko do oltara. Zato kajti smo meli veru i vufanje v Boga.

Dve sile imamo, oružja i jakost znutrešnje fronte, k tomu moramo položiti još i tretju, — trdu veru v Boga. Mi magyari moramo verovati sami za se, moramo znati, da nas povest zove, da smo potrebni Bogu na toj zemli, šteri okroži venec karpatskih bregov i štera zemla je Regnum Marianum, Kraljevstvo blažene Device Marie.

Svoje žereče reči je nas veliki biskup zvršil ovak:

Ako nam Bog nabo čuval varaša, — veli Sveto Pismo — zabadav je sako delo. Vuzgimo za to v našaj duši svetu veru, jezero let starc magyarije, naj gori z visokim plamenom, naj gori v nami ljubav i alduvanje za domovinu. Naj vidiju si ljudi i čeli svet, da takši magyari živiju v Zalavarmegyiji.

Nešterne reči našim polskim delavcam

Naši megyimurski delavci su navek bili prvi, na velkom glasu, ne samo v našem orsađu, nego i po zvunjiskoj zemlani, a ve nekak se naši ljudi vkraj držiju. Sem nam je poznato, da zakon veze denes sakoga človeka na delo, a osobito polsko gospodarske delavce, kajti ako se polsko delo zapusti, onda nabo kruha i naši dični honveci nabodo mogli braniti naše hiže i familie. Zato je vlada dala vun naredbu, da se saki polski delavec mora pogoditi za delo do marciuša 15-ga. Što nabo išel pe na prisilno delo.

Neje smeti veruvati puntaram, šteri bi šteri na ljudskoj koži za badav živeti i poleg toga manikovati. Takši ljudi delaju proti svoje domovine, proti svojem narodud. Takše je treba žandaram prek dati, oni su izdajiteli domovine.

Denes gospoćija se vćini za svoje delavce, kajti i njoj je potrebno čim veške povanje, kajti

mora čuda zrnja nutri dati. Plača je delavcam zasigurana s zakonom, zaslužili bodo kruha za celo leto i bo njim dimo postavljen do najbližega štaciona. Gospoćija je sama od sebe povekšala placu delavcam, da dobru kostu i čistoga stana.

Denes nišči nemre i nesme z lehka živeti. Ako naši vitežki honveci znaju alduvati za domovinu svoju krv, zdravlje i življenje onda i mi doma moramo znati svoje dužnosti i alduvati za domovinu. Mi doma v sigurnim delamo, neirebamo se bojati nepriatele, honveci nas cuvaju. Zato naj se saki polski delavec čim predi glasi na sezonsko delo. V gospoćiju pobiraju delavce, ne treba poslušati puntare, v rešt z njimi, a naši pošteni megyimurski delavci naj i ve pokazeju, da su oni prvi med prvimi.

Nemška podmorna ladja se pripravlja za borbu

Parada marciuša 15-ga v Perlaku

Več zaran v jutro je ovo glavno mesto Doljnega Megyimirja bilo puno zastavi. Cela općina mladi i stari, v svećenajoj opravi spravljali su se, da na vreden način odslužuju toga velkoga svetka slobode. V jarnoj cirki je bila paradna meša, na štero je došel ne samo celi Perlak nego i cela fara, saki što magyarski misli i čuti, zalem pak su se ljudi zisli pre spomeniku Gasparich Marka, našega velkoga mučenička, šteri je za slobodu smrt podnesel. Ako slabo sacamo, i onda je bilo do 3000 ljudi na toj paradi.

Došli su na paradu njih 41 oni šteri su dobili od Visokodostojnoga Gospona Guvernera križa za Odbranu Naroda za svoja rodolubna dela. Na paradi su najpredi popevali Himmusa, onda pak je Nagy János direktor narodne škole prečital reči Gospona Guvernera, štere je obznanil leventištoj mlajšini, a iste reči je Dr Sebestyén Mátyás kraljevski notarijus po megyimurskom tolnačil mlajšini. Deaki IV. razreda narodne škole su, pod voditeljstvom Zsombörgi Józsefa naučitelja, v korošu deklamerali Petöfi Sándorovoga rodolubnoga verša: „Talpra Magyar“. Za njim je 120 deakov popevalo rodolubne popevku „Csak

magyarak legyünk“ „Da homo samo magyari“

Velko veselje je bilo i nigdar nabodo pozabili, kaj je na tu paradu došel naš orsački oblegat vitež Horváth Ferenc, generalmajor v penzi držal paradnoga govora magyarska i megyimurska. Osobito je naglasil v svojem govoru, da znutrešnja fronta mora biti jaka, skup držati, više, povati alduvati za domovinu, kajti naši dični honveci, šteri teško barenčuju na dalekim ruskim polanani, moreju gimni tabora samo onla, ako homo na njih potpomagaji, kak naplate moreanu.

Osobito je bilo veliko združenjenje, da je na Visokodostojni Gospon Guverner križa za Megyimirje i poahil one, šteri su toga vredni. Zato naj gledavo nosaju toga križa za Odbranu Naroda, kajti to je znak, ne samo toga, da su dobili polatu za svoja rodolubna dela, nego i milost Gospona Guvernera.

Govora gospona generala su čudaprot pretrgli, z člen kručoa i pokanjem z rokami. Zalem je nas ljubici oblegat svojega govora zrekel i po megyimurskom jeziku.

Horváth Zoltán, direktor narodne škole v

Murakirályu je još pozdravil one, šteri su dobili križa za Odbranu Naroda. Njegov govor je tulikajše zašel v dušu ludem. Pozval njih je da v tem teškim vremenim, je najpredi njihova dužnost, objačati domaču frontu. Naj s sakim svojim delom pokažeju, da oni znaju biti vredni visoke pofale Gospona Guvernera. Zalem su položili prisegu i vitež Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat je zalem rezdelil križe za Odbranu Naroda i sakomu, šteri je dobil je ekstra gratuleral i sngnul mu v roku. Antauer Gyula patikar z Alsódomboru se zatalil v ime tih onih šteri su križe dobili.

Hertelendy Ferenc mlajšiv, deak VIII. razreda gimnazije sin vitež Dra Hertelendy Ferenc, predsednika popilskoga suda, predi fészolgyabirova v Perlaku je deklameral lepogj verš. „L'annee od“ a Bacsó Jenő veditel mlajšine kverša s prvoga tabora „Csak egy szzakara“ „Samo na jedno noč je pošite med nas“ To se tiče onih, šteri su se doma skrivali i haračali naroda, a VI. razred školske dece je popeval lepe soldačke popevke. Ova lepa parada se zvršila z molitvom Vera Boža i s paradnim masenom.

Toga paradnoga marš ludi nigdar nabodo pozabili. Fejervergarska muzika je igrała, a marširali su, najpredi soldacija, za njimi fejervergari s Perlaka i Drávaegyhaza pod zastavom i dugi redi levente mlajšine. Naši leventišti su se osobito pokazali s svojom disciplinom i lepo su maršerali. Več se ve tak držiju, kak da bi prvi soldati bili.

Polti parade su oni, šteri su dobili križa za Odbranu naroda zisli na aldomas v velkoj stanji pre Belics Mihajlu. Na te aldomas su došli i vitež Horváth Ferenc generalmajor v penziji orsački oblegat, vitež Hertelendy Ferenc predsednik popilskoga suda, Dr Sebestyén Mátyás kraljevski notarijus i još čuda njih.

Vitež Horváth Ferenc se na aldomas oglašil. Najpredi je zgovoril zdravicu za Gospona Guvernera, onda pak je još jempot pofahil one, šteri su dobili križa i veli, da se jako ština stem kaj su se med njegovimi domorodci našli tulki, šteri su toga vredni.

Kaj je ta parada tak lepo zisla, koli toga su se čuda trudili Virágh Pál prvi notarijus, Nagy János direktor škole, Zsombörgi József naučitel i drugi pomagaji.

Glasi Magyarske Stranjke Života

Pecornik Ottó orsački oblegat je pohodil općinu Cseresnyés

Naš orsački oblegat i dale marljivo pohaja općine svojega jaraša. Zadnji pot v nedelu je pohodil općinu Cseresnyés, de su ga dočekali ne samo si moški općine, nego čuda ljudi još i z sosednih sel su došli da poslušaju govora svojega oblegata.

Pecornik Ottó orsački oblegat je pred ludmi, šteri su skup došli na drob nomu prepovedal, kak stoji zvunjjska i znutrešnja orsačka politika, osobito gle deč na denešnje gospodarsko življenje i veške povanje, onda na državnu pomoć gospodaram i njihove dužnosti. Govora njegovoga su čudaprot pretrgli z člen kriči i pokanjem z rokami.

Polti svojega govora je stranke oblegat spominal z ludmi njegve stranke, poslusal je njihove prižobe i prošnje.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

V nedelu popoldan su v nemškoj držali dneva junakov. Došel je v Berlin Hitler Adolf, voditel i kancelar nemškoga naroda i držal je velkoga govora, v šteru veli, da je bila takša

Kőbányai Polgári Serfőzde

murakőzi egyszőlőstőja, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ Iőraktára

jedini prodavec pive za Medjimurje i

glavno skladišće PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

**telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.**

je svoje skladišće i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

Jeli si se zmislio za honvedske familije?

sila na fronti, da se do ve ne mogel odnod vugnuti. Nego fala vitezkoj soldackiji, štera je zdržala prekločevne moke i teškoce, nepriatelja su prelada i fronta nazaj trdo stoji.

Stopram polti se bo znalo, kaj bi bila velka pogibel, ako bi nas bil črleat nepriatel prelada i pregazil celu Europu. Zato imaju vekovečne zašluge oni soldati čija imena denes svetimo.

Naši nepriatelji se i den denes spominaju, kaj bi znami napravili, ako bi mogli, kak bi nam vništili se, kaj je keščanstvo stvorilo črez 2000 let, kak bi nam zaklali žene i decu, mlajšinu spravili v robstvo i tak bi celu Europu deli na nkaj.

Slabo bodo žišli oni narodi i ludi, šteri su se bolševikam v roke dali. Te se bodo jenoga dneva zrušili i bodo hnrli od onoga čemera šterim su šteri nas zaklali rekeli je Hitler.

Nedelni glas nam veli, da su bolševiki pre vodaj Donec i Dnjeper, v bitki za Charkov zgbubili do 20.000 jezer zaroblenikov, prek 50.000 mrtvih, 3272 štukov, 1410 taborskih i okloplenh kol, 4045 teških pešičkih mašinpušek i 1846 avtomobilov.

Zadnji glas od torka veli, da ga na sovjet-skoj fronti nega nikaj osobito novoga, gibleju se samo naše trupe napre.

Afrička fronta

I ov tjedan se hapil s vtaplanjem ladji. V četrtak je samo na suhoj zemli bilo strelanje z štuk i, a v petek več taljani veliju, da su vtopili dve engleske ladje od 10.000 ton i jenu od 7.000 ton su teško skvarili. Isti den dohaja nemški glas, da se na Atlantskom Morju hapila velka morská bitka. V nedelu pak več čujemo, da su nemci vtopili

32 anglosaske ladje se skup od 204.000 ton a v pondelek pak taljani na Srednjem Morju pre Algiru jenu nepriatelsku ladju od 10.000 ton.

Od početka tabora pak do ve su osovinke sile vtopile 32 milijone ton nepriateljskih ladji.

Zadnje dneve, tak se vidi su se englezi i amerikanci v Afriki hapili z ofenzivom, šteru su već črez mesece obećevali. Za naše trupe to ne bilo nikše znenadjenje, kajti naši avioni su vidli, kak se nepriatelji spravljaju. Nemci tak veliju da su v Tunisu teške bitke na suhom, na morju i v lufu. Naši su do ve sigdi odvrnuli nepriatelja i dohi su strelili čuda nepriateljskih avionov.

Vitezki popili

Gospa Kállay Miklóša, žena ministra predsednika, jako nosi na srcu soldacku popilsku decu. Velke brige, štere dohaju z duše ove prave ženske, moraju genuti celoga magyarskoga naroda.

To se nesme nigdar više prepetiti, kaj bi makar samo jedno jedino magyarsko dete stradalo, čiji je otec junački harcuval i alduval svoje življenje na taborišću.

V magyarskoj povesti bodo večno napisane za vekovečna vremena ove reči: „De se Don vija“ I da se bodo naši kesni vnuki zmislili za ova vremena, znali bodo da ja to ime one zemle, de su bile najjakše bitke magyarske povesti i de je nepriateljska zemla pila dragu magyarsku krv.

Jeli bi mogel podnesti jedan narod, šteri je pozvan na velka dela, ali makar i najnižeši narod, da se deca naših pokojnih vitezov zgbubiju v velikim brigami za kruh, da bodo ostavljeni, zapušćeni, da se njim nebi dali oni navuki, šteri su potrebni, da bodo v življenju mogli stati na svojim nogami. Zakaj onda saki den Boga molimo za naše drage vitez i za prelejanu magyarsku krv, ako se nebi brigali za decu onih, šteri su najvredneši med nami, a za nas su alduvali svojim krv i življenje.

Plemenito srce gosp Kállay Miklósné je ne zadovolno stem, da se mi s krvavim srcem zmislimo na našu soldacku popilsku decu, nego je stala na čelo jene organizacije, štera se oče pravole pobrigati za naše taborske popile. Fala i dika i najvešće priznanje, od strane celoga naroda spreva ja ovu akciju naše gospe, žene ministra predsednikai mi joj tu s krajine, s pametnom glavom i čistim srcem damo glasa, da bomo i mi potpirali njeno plemenito delo i bomo se brigali, kaj se nabo nišči našel med nami, što bi se s hladnim srcem vugibal ovoga plemenitoga posla.

Magyarski i megyimurski narod je ne prvič dokazal, da ako je potrebno, rad alduje se. Fala Bogu naši zgbučki su ne tak velki, kajbi morali računati navelki broj taborskih popilov. Kaj treba na nje potrošiti to se nikomu na velkom poznalo.

Moglo bi se to pitanje rešiti i s zakonom. Morti bo do toga došlo, ali čuda lepše i vredneše bi bilo za magyarski narod, da to sam napravi i pokaže i zvunj-skomu svetu.

Naj saki narod vidi: vište, tak se mi magyari brigamo za našu taborsku popilsku decu.

**Šparati je rodolubnost,
fratiti je izdajstvo domovine!**

Kállay Miklós:

Naša vera i vufanje je jako

Ve je minulo leto dni, kak je Visokodostojni Gospon Guverner postavil Kállay Miklósa na čelo vlada. Stom prilikom je minister predsednik med više toga rekeli ovo:

Kaj je bilo, kaj je ve i kaj bo, kakša pitanja se moraju rešiti i kaj nam je delo, saki človek ima svoje misljenje. Ali ve je prva dužnost delati za denešnja vremena. Se se mora tomu podložiti. Magyarski orsag je neodvisen orsag, de ludi vživaju takšu slobodu, kak malo de na svetu. Ali ova narodna sloboda, misel toga je ran tak, kak i človek, podređena denešnjim vremenim, v šterim živimo.

Leto dni, kaj sam na ovom mestu spuni, je ne dužo vreme, ali morem reći, da je za leto dni bilo tulko teških pitanja i dužnosti za rešiti. Da nam Bog nedaj čuda takših let. Da sam ovo mesto zavzel, ne sam drugo sobom donesel, kak samoga sebe, moju veru i vufanje, moju magyarsku krv pamet i srce, štero mi je dragi Bog vcepil, da hom mogel spuniti one dužnosti, kam me Visokodostojni Gospon Guverner postavil. Stimam se, kaj se stranjka postavila poleg mene, i da je celi orsag stal knemi, i skup misli z menom za dobro domovine. Stali su knemi si ludi, šteri magyarski misliju za naše dobro, a vupam reći i to, da su moje delo prerazmeli i v zvunjskim zemlami.

Denes govornim v jako teškim cajtam. Naša dčna soldackija, na šteru smo jako gzdavci, pretrepela je na taborišću velke bitke, a vuni je i denes na fronti i teško harcuval. Imeli smo dosti zgbučkov, ali nigdar nesmo zgbubili naše vufanje i veru niti vuni, niti doma. Jako malo vreden človek bi bil, šteri bi svoju veru i vufanje zgbubil, ali fala Bogu, takšega ga ne. Voditi orsaga stali na čelo vlade, zato treba čuda znati. Potlašnja vremena bodo presodila jeli sam spuni svoju dužnost, ali ve polti leto dneva dužnost mi je zgovoriti, da nigdar ne sam zgbubil svoju veru, vufanje v jakost našega naroda.

Ja sam pun vere i vufanja, da se bo naša domovina obrnula na bolše. Ne sem prorok, ali vidim kak stojimo denes. Neverjem da bi bil v Europi orsag, šteri v takšim teškim gospodarskim prilikam, v tem teškim soldackim i zvunjskim političkim prilikam, nebi črez leto dni dohi bral a ni pak smo to vupam reći, v sakom pogledu na potu poboljšanja. Pitam ja, šteri orsag bi mogel zdržati tri takša gospodarska leta, da nam je čuda menje kruha zrasto kak smo se nadajli? A vupam reći i to, da denes v tem pogledu bole stojmo kak prvša leta, prem da su nam denes taborske potrebe i dužnosti čuda vekše.

Kaj se tiče dela, naš narod je marlivi i pre poslu sigdi vlada disciplina. Nas narod po svojoj voli dela, i spunjavlje svoje dužnosti, to je najviše vredno, kajti to zide z duše i postenja magyarskoga naroda. Malo je orsagov v Europi, de je v znutrešnjoj politici se tak tiho i taksi red kak prinas v Magyarskoj. Ne vidim denes niti klicu onih vremen i pokvarenih duši, štere su nas vodile do nesreše 1018. leta. Toga čemera je narod hitil vun z sebe.

Štimam se stem, da je te narod v tem teškim vremenima, kak jen človek stal poleg mene i poleg interesa orsagov. Pitam ja, jeli znate peldu na to, da onda, da je naša vitezka soldackija na šteru smo tak gzdavci, vuni na fronti pretrepela tak teško hipe, da su nam spatili pumi ranjekov nigdi niti traga ne vidimo kakšemu strahu, nezadovolnosti, ali da bi što rekeli, zakaj je se to bilo potrebno alduvati.

Kaj se tiče naše zvunjske politike. trdo ostanemo na onoj liniji, kam nas je sodbina i naše magyarsko postenje postavilo. Naša vernost je trda i bomo spunili nšše evropske dužnosti i one štere zahteva naša magyarska domovina. Cella Europa se intesira za nas, kajti imamo vu sebi takše sile, s šterimi je treba navek računati, kajti su zisle z visoke vrednosti naše fajte. A da je to tak, velkoga dela ima naša stranjka.

Ruháit festesse, tisztította

Oprave farbati, čistiti pre

Pálcsicsnál

Csáktornyai Fiók:

Horthy Miklós tér 9.

KAJ JE NOVOGA?

Poziv našim dužnikam!

K današnjem broju našega lista prilazimo čeka poštanske šparkske i prosimo naše predplatnike naj nam pošleju svoje duge, kaj se pošiljanje novin nam zastavljalo. — V našem listu moči najti za čitati za sakoga človeka so ga dobroga i hasnovitoga, Delamo rodolubno samo za Megyimirja i Magyaršku i zato prosimo, naj nas čitateli podpiraju.

Administracija „Megyimirja“

— **Vitez Óvári József je hmrl.** Pak je otišio u grob jeno vredno mlado življenje, megyimurskoga roda, puno lepoga vufanja. Vitez Óvári József, sin vitez Óvári Györgya, alhadnagya v penziji, velkoga trafikanta, je marcíuša 19-ga, rano na svoje godovno, v 21. letu svojega življenja, potli dugoga i teskoga betega hmrl.

Marcíuša 20-ga su ga deli na vekovečni počinek. Žalosti se za njim otec vitez Óvári György i sestra Óvári Marika, navučehca. Njihovu žalost delimo i mi.

— **Komišija za marke menjati se hapila posla.** Z veseljem dajemo našim čitatelam na glas, da se komišija za marke menjati, poslana od Magyarške Narodne Banke, hapila posla v Csáktornya, pre staroj šparkske naprti cirkeve.

Menjale se bodo marke onih megyimurskih delavcov, šteri su v Nemškoj bili na poslu, kak smo to lani v jesen v našim novinam na glas dali, da smo ljudi pozvali, naj se glasiju pre opčinaj zbog zapisanja.

— **Nove marke su zišle na pošti.** Marcíuša 15-ga su zišle nove marke na pošti, za 2—3 ilere dražeše. Te filerij ideju za soldačke familije. Marke su jako lepe. Gori su kipi s starih junackih vremen, šteri dotražuju, da je magyarski narod navek vitezki harčoval proti neprijatelja.

Prosimo naše ludi da pišeju liste, naj kupiju te marke. S sakim filerom pomažemo hovevdske familije.

Što se oće vučiti za babicu, naj se glasi do aprila 5-ga pre službenom doktoru na löszolgabiroviji. V Skolu za babice zemeju gori ženske, štere nesu nigdar bile štrofane i čisto vun su zdrave. Moraju biti prek 18-ga leta, a nesmeju biti stareše od 35 let. Žvun toga moraju meči barem sestoga razreda narodne škole, ili dva razrede purgarske škole.

Molbenice je treba prek dati do aprila 5-ga pre službenom doktoru na löszolgabiroviji, tam dobiju i potrebne navuke, kaj treba dale detati.

— **Novo za vinske gospodare.** Delovarsko vino moči žgati za žganicu. Po naredbi ministra za polsko gospodarenje, daje se na glas, da vina prešana z direktora (šmarnice) amerikanskoga trsa vinski gospodari moreju e šteroj god žganjarji speči za žganicu, makar z resu, makar za plaču. Ovu žganicu je moči tržiti, na velkom i na malom prek sakajačke eksterne dozvole.

— **Letno vreme se računa v Magyarškoj od marcíuša 29-ga, v noči od 2 vure.** V isto vreme bodo i v celoj Nemškoj i v sim zavzetim krajim vure zravnali za jenu vuru napre.

— **Veliki sejem za plodnu marhu v Budapeštu** se zbog taborskih prilik za ve nabo obdržal. Što ima prvoklasnu plodnu marhu za prodati, ili što oće kupiti, za to se bo ministerium ekstra pobrigal.

— **Komišija za apelaciju porcije se bo hapila delati marcíuša 29-ga.** kak smo zavzedili, komišija za porciju apelerati je već postavljena i marcíuša 29-ga se bo hapila delati.

— **Dva bulgarske komuniste su odsodili na smrt.** Tri bulgarski komunisti su v jesen zaklali jenoga policajca. Soldački sod v varašu Grabovo, je dva krivce odsodili na smrt, jenoga pak na rešt do smrti.

— **Isppravak.** Meša za pokojne viteze nabo ob 9, nego ob 7 vuri.

Jeli si spunil svoju dužnost proti našim vitezkim hovevdam?

Gospodarstvo

Kak je moči dojt do plodne marhe, šteru su kanili postaviti na gospodarski sejem

Na drugom mestu pišemo, da se gospodarski sejem v Budapeštu, zbog taborskih prilik nabo obdržal. Komišija za te sejem je su prijavljenu prvoklasnu plodnu marhu dala popisati v knigu, šteru je moči beždati od Varmegysolga Gospodarskoga Društva (Varmegyeri Gazdasági Egyesület) za 3 p. 30 t.

Sa marha, štera je v knigi zapisana vala, kak da bi bila na semu, pak zbog toga ovu narokupiti i prodati je moči samo onak, kak je to komišija odredila.

Ako što oće to prvoklasnu plodnu marhu pogledati more si pre Varmegysolom Gospodarskom Društvu beždati za 1 p. 80 t. karto, za voziti po pol ceni na železnici. Pre beždanju treba napisati, kam se oće pelati (zvum Budapestaj) marhu glet i kupuvati. Karte valaju 7 dni, hapiju se marcíuša 25-ga, a trpiju do aprila 20-ga.

Ako bi naša štera opčina, ili privatni človek štel kupiti zebzanu prvoklasnu plodnu marhu, merošca, ili prasicu, prilika je tu. Koli nas ne daliko se tulikajše čuda takšega živinčeta povaj, pak se ne treba Bog zna kak daliko pelati. Se to je moči pozvediti pre Varmegysolom Gospodarskom Društvu.

Trstika štera da meda

Prvič smo već na velkom napisali, kak je hasnovito ovu trstiku povati, ve pak oćemo donešti reči onih, šteri su ju već povaj. Jeden navučitel piše v gospodarskim novinam: 1941. leta sam na 100 klatraj tu trstiku imel posojam, pak sam zapoval 70 kil meda, onda bila vredna kila 250 pengó i 15 kil semenja, onda koštala kila 14 pengó, tak mi je zraslo na 100 klatraj vrednost od 385 pengó, to je više kak da bi pšenicu sejaj. Da se sok te trstike skuha tak na gosto, kak oje, čuda više vala kak čmelin med ili cukor. Ako se gosto seja, najbolša krma je za žvinu, da se spreša, z tropa je moči žgati najbolšu žganicu, sušu jako lahko prmagadi, a po suši jako lepo raste dale. Stebla sušiti i semkiti,

da finu melu za kruh i kolače. Ako se malo gošće seja, da zrašte meter visoko, pokositi narezati na sečku, to je najbolša hrana zc mladinu, marhu, a svinje se zdeblaju, tak se i kuruzu prešpara 2-3 pot moči kositi, a da već krme kak detelica. Posla da v jesen onda, da je na polu već se gotovo, hasna da tulko, kaj se težak dobro splatiju, osobito vala za male gospodare.

Jeden selski gospodar, šteri ima srebernu lat piše ovo:

Očem ve neka za trstiku napisati štera da meda. Od kuplenoga semena sam nekaj dal svojim gospodarskim pajdašam, a ja sam posejal na 100 klatre detelišca na kraju majuša. Predi ne sam mogel kajti je zemla jako vodena bila. Hudo je zišla. Gledim zakaj i našel sam po gnjezdaj male člene mravle, štere su čuda kvara napravile. Zatem sam znova posejal tak, kak se glativica seja i de je falilo sam pošadil. To je bilo v junijušu. Ove lince su prveše letno dostigle. Pre prvog kopi smo morali jako paziti, kajti ju još nesno poznali. Potli jenogje dežlja je trstika letno zrasla meter visoko. Med tem smo ju znova okopali. Na sakoj betvi sam ostavil 4-6 zalesnice za tjeđen dni je bilo još jempot tulko. Saki den smo brali tulko, kaj su tri dojne krave dobile i pajcekam je došlo. Dok smo zalesnice vdilen pobrali već su drage zrasle.

Potli toga sam čekal, dok se stebila dozreliju i gledal sem, kam rasteju. Negdi su zrasla prek tri metre, a bila su stebila debela 3-4 do 5 centimetrov. Jako je to bilo lepo za gledati. V novembru smo sekli, listje doli pobrali, črez henger zdrobili i onda sprešali. Vredno bilo dvapot prešati, ali za to nesmo meli vremena. Soka smo v cinastoj posodi kuhali tak dugo, dok je bil gosti, kak oje. Na sto klatraj smo dobili 80 kil meda, a zvum toga smo napravili do 3 kile cukora. Med je dober s kruhom, v vino, žganicu v kavu, za sako formu kolače, nišci nemre prespodobiti, da je ne pravi cukor. Čuda vala za hlane kolače z orehi, makom, gresom, za paradajz, sigdi de je cukora treba. Ne bojimo se više za cukora, ako se ta trstika med narodom rezširi. Ši bo ho rekli, Bog blagoslovi onoga, šteri je prvi dopelal 20 zrn toga semena v Magyaršku.

Do ve smo govorili za med, a ve pak par reči za drugi hasen. Sprešanoga tropa, 300 litri sam del v lagav, ovo drugo pak v komori nakla za par dni je trop vrel, i cela komora je bila puna žganicne duhe. Što duze ostane v komori nišci, kaj se žganice napil, moči je i pepevali od toga. Toga tropa smo zmehsal s plevami i slamom, živina ga jako rada jela i krave su dale čuda već mleka.

Toga lista je te gospodar pisal 1942. januara 4-ga. Još bi mogli od čuda gospodarov pisna štampati, si jako lajiju tu trstiku, a bomo drugo pot još vise toga napisali.

Za seme se treba na letnom polragati, ili la semena košta 20 pengó. Za deset klatri semenja i lovoj navuke, kak se mora stem baratati moči dobiti za 140 pengó pre.

Koroncay László, Csáktornyai
Széchenyi utca 1.

Pošta vurednika: Strahia György Murá-
csápy. V današnjim našim novinam imate se napisano za ovu jako hasnovito sladku trstiku.

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Aprohirdetesek díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szövegtől kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 Ft.

Földszintes 3 szobás komfortos ház eladó
Zrínyi Károly utca 23 szam alatt.

— **Masina za mlatiti žito i pšenicu,** samo mlatilica, fabrikacnja Magyar Gazdasági, velka 1000 m.m. za prodati **Pitavi Tarandek Antal Bányavár.**

Felelős szerkesztő: Pecsonnik Ottó
Felelős kiadó és lapfajlonos: Pecsonnik Ottó
Nyomta: Munkácsi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornyai
Könyvnyomdai Iskolai Szervezet Ártal.